

HK.045.9.2022

Augustów, dnia 31.03.2022 r.

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY NA TERENIE GMINY SZTABIN ZA 2021 ROK

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Augustowie, na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 195)
- art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.)
- § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)

dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz szacowania ryzyka zdrowotnego na terenie gminy Sztabin za 2021 rok.

1. Wykaz producentów:

W 2021 r. mieszkańcom gminy Sztabin wodę przeznaczoną do spożycia dostarczały 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zarządzane przez Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o. w Białymstoku. Łącznie wodociągi te zaopatrywały 3291 osób z 4996 osób zamieszkałych na terenie gminy (stan na dn. 31.12.2020 r. wg GUS).

Tabela 1. WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ NA TERENIE GMINY.

Producent wody	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji wody [m3/doba]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę [tys.]	Sposób uzdatniania/ dezynfekcja	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów	Ocena jakości wody na koniec 2021 r.
Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o. ul. Elewatorska 31 15-620 Białystok	wodociąg Jaziewo	300	1,155	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja wg potrzeb	nie dotyczy	przydatna do spożycia
	wodociąg Kamień	435	0,981	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja wg potrzeb	azotany - 33 dni	przydatna do spożycia
	wodociąg Krasnybór	179	1,155	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja wg potrzeb	nie dotyczy	przydatna do spożycia

2. Jakość wody:

W 2021 r. przeprowadzono łącznie 3 kontrole urzędowe stanu sanitarno-technicznego w/w wodociągów oraz 3 kontrole urzędowe jakości wody przeznaczonej do spożycia. Do badań laboratoryjnych pobrano:

- ✓ w ramach kontroli wewnętrznej: 15 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym:
  - 12 w zakresie parametrów grupy A,
  - 3 w zakresie parametrów grupy B;

Ponadto po przeprowadzeniu działań naprawczych w związku z przekroczeniem stwierdzonym w Wodociągu Kamień zarządca pobrał do badań dodatkową próbkę wody.

- ✓ **w ramach kontroli urzędowej:** 3 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym:
  - 1 w zakresie parametrów grupy A,
  - 2 w zakresie parametrów grupy B.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Augustowie wydał łącznie 21 ocen sanitarnych wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym: 20 ocen pozytywnych i 1 ocenę warunkową.

3. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody, działania naprawcze, prowadzone postępowania administracyjne:

W trakcie 2021 r. na terenie gminy Sztabin stwierdzono jedynie przekroczenie parametru fizykochemicznego: azotany w próbce wody pobranej z Wodociągu Kamień w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę przedmiotowego wodociągu (wynik: 56 ± 12 mg/l, winno być: ≤ 50 mg/l). Nie prowadzono postępowania administracyjno-egzekucyjnego w związku ze stwierdzonym przekroczeniem. Zarządca przeprowadził działania naprawcze, m.in.: płukanie urządzeń uzdatniających wodę, płukanie odcinkowe sieci, sprawdzenie procesu technologicznego i pobrał do badań dodatkową próbkę wody w zakresie przekroczonego parametru. Badanie nie wykazało przekroczeń.

Z uwagi na incydentalny charakter przekroczenia i jego niewielką wartość oraz biorąc pod uwagę trwający w Polsce stan epidemii COVID-19, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Augustowie odstąpił od pobrania próbki wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i wydał pozytywną ocenę o przydatności wody do spożycia przez ludzi z Wodociągu Kamień.

Azotany

Azotany to parametr chemiczny wyrażany w jednostkach: [mg/l]. Dopuszczalna wartość tego parametru w wodzie do spożycia wynosi 50 mg/l zgodnie z załącznikiem nr 1 część B rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Azotany są powszechnie występującymi związkami w środowisku człowieka: wodzie, glebie i żywności, co jest konsekwencją naturalnego obiegu azotu, zanieczyszczeń antropogenicznych oraz stosowania ich w przetwórstwie spożywczym. Stanowią produkt utleniania azotu organicznego przez bakterie obecne w wodzie i w glebie nawożonej nawozami azotowymi, ze ścieków przemysłowych lub bytowych. W czasie uzdatniania wody azotany mogą powstawać z amoniaku przy napowietrzaniu wody, podczas odżelaziania lub dostawać się do niej z opadami atmosferycznymi lub ściekami. Azotany są produktem nietrwałym, łatwo przekształcającym się w azotyny, np. w czasie chlorowania wody. W wodach podziemnych obserwuje się wzrost ilości azotanów wyniku działalności rolniczej człowieka (w szczególności nadmiernego stosowania nieorganicznych nawozów azotowych i obornika). Szkodliwość azotanów wynika głównie z możliwości przekształcenia ich w azotyny - substancje o ponad sześciokrotnie bardziej szkodliwym działaniu. Ich nadmiar skutkować może poważnym uszkodzeniem barwnika hemoglobiny, powodującym stan niedotlenienia krwi. Z tego powodu azotyny są szczególnie groźne dla noworodków – zaburzony transport tlenu w układzie krwionośnym dziecka prowadzi do rozwoju sinicy. Największe zagrożenie dla ludzkiego zdrowia stanowi grupa nitrozoamin, będących produktem pochodnym azotanów i azotynów, powstających przede wszystkim w procesie podgrzewania żywności lub wody zawierającej znaczne ilości związków azotu. Uważa się, że substancje te mają silne właściwości kancerogenne i zwiększają ryzyko rozwoju nowotworu żołądka.

4. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na danym obszarze.

W 2021 r. osoby korzystające z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Sztabin nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

5. Szacowanie ryzyka zdrowotnego:

W 2021 r. na terenie gminy Sztabin woda do spożycia przez ludzi nie była kwestionowana ani razu w wodociągach Jaziewo i Krasnybór. W wodociągu Kamień stwierdzono jedynie przekroczenie parametru fizykochemicznego azotany. Przekroczenie to nie stanowiło jednak bezpośredniego zagrożenia dla odbiorców ze względu na nieznaczną wartość tego przekroczenia oraz krótki czas trwania.

Zarządca wodociągów współpracował z organami Inspekcji Sanitarnej, uzgadniając i realizując harmonogram pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej. Przekazywał sprawozdania z badań laboratoryjnych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Augustowie oraz prowadził działania naprawcze z chwilą uzyskania informacji o stwierdzonych przekroczeniach parametrów w tych badaniach.

Konsumenci byli informowani o jakości wody poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej/portałach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Augustowie oraz stronie internetowej właściciela/zarządcy wodociągów, a także przez konserwatorów obsługujących poszczególne wodociągi.

***

Powyższe informacje o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Sztabin, należy przekazać ludności korzystającej z wody z w/w wodociągów.

Z up. Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
w Augustowie
Bożena Szurgot
/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

1. Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o., ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok
2. a/a.

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Sztabin, ul. Augustowska 53, 16-310 Sztabin